

# REFERAT Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 03-04-2024

|                      |                                                                                                          |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Onsdag d. 03. april 2024 kl. 17:00                                                                       |
| <b>Mødested</b>      | Pejsestuen, Plejehjemmet Montebello, Gurrevej 92                                                         |
| <b>Mødedeltagere</b> | Marlene Harpsøe, Gitte Kondrup, Knud Mogensen, Jens Bertram, Gert Dyekjær, Birgitte Bergman, Harun Avdal |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Beslutning: Godkendelse af dagsorden.....                                                             | 3  |
| Beslutning: Månedlig rapportering på forventet regnskab inkl. budgetomplaceringer - februar 2024..... | 4  |
| Beslutning: Omlægning af to aflastningspladser til plejeboliger på Plejehjemmet Hornbækhave.....      | 12 |
| Beslutning: 2. Evaluering af træffetid for borgere.....                                               | 17 |
| Beslutning: Fordeling af § 18-puljemidler.....                                                        | 21 |
| Beslutning: Fordeling af § 79-puljemidler.....                                                        | 27 |
| Orientering: Ældreprofilen 2023 - Ældres sundhed og trivsel.....                                      | 31 |
| Orientering: Magtanvendelse 2023 - Center for Sundhed og Omsorg.....                                  | 35 |
| Orientering: Kommende sager i Omsorgs- og Sundhedsudvalget.....                                       | 40 |
| Meddelelser/Eventuelt.....                                                                            | 42 |
| Beslutning: Godkendelse af referat.....                                                               | 43 |

## **Punkt 1: Beslutning: Godkendelse af dagsorden**

23/53663

### **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Dagsordenen godkendt.

Harun Avdal (A) og Gert Dyekjær (C) var fraværende pga. deltagelse i ekstraordinært møde i Børne- og Uddannelsesudvalget.

### **Fraværende:**

Gert Dyekjær

Harun Avdal

**Fraværende**    Gert Dyekjær, Harun Avdal

## **Punkt 2: Beslutning: Månedlig rapportering på forventet regnskab inkl. budgetomplaceringer - februar 2024**

24/9903

### **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### **Indledning**

Denne første månedsopfølgning er baseret på forbrugstal for årets første 2 måneder og forventet forbrug resten af året.

De tre store velfærdsudvalg (Børne- og Uddannelsesudvalget, Omsorgs- og Sundhedsudvalget samt Social- og Beskæftigelsesudvalget) er stadig udfordret og der forventes væsentlige merforbrug på områderne i 2024.

Udfordringerne skyldes hovedsageligt et samspil af fortsat og kontinuerligt opadgående pres på social- og specialundervisningsområdet. Helsingør Kommune har fortsat forventede udgifter til fordrevne ukrainere på ca. 5 mio. kr. Det er fortsat kommunens forventning, at disse udgifter vil blive kompenseret af staten, men kommunen vil kontinuerligt følge udgifterne.

Budgetudfordringen sætter også kommunens overholdelse af servicedriftsrammen under pres. Kommunen har afsat en servicedriftsbufferpulje på 23,2 mio.kr. hvilket ikke kan dække en så stor overskridelse.

Til budget 2024-2027 blev budgettet til Center for Sundhed og Omsorg opjusteret med 17,0 mio. kr. til demografi på plejehjemsområdet. Forventningen i slutningen af 2023 var dermed at budget 2024 vil være i balance.

Der søges om udgiftsneutrale budgetomplaceringer og tillægsbevillinger på i alt -0,1 mio. kr. på Omsorgs- og Sundhedsudvalgets område, jf. afsnit 3.

Leder Søren Dibbern Petersen, Center for Økonomi og Ejendomme deltager under punktet.

### **Retsgrundlag**

Principper for økonomistyring i Helsingør Kommune.

### **Relation til vision og tværgående politikker**

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker

### **Sagsfremstilling**

På Omsorgs- og Sundhedsudvalgets område forventes et forbrug på 796,3 mio. kr. på budgetområde 619, hvilket svarer til et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. jf. tabel 1. På budgetområde 621 – Sundhed forventes der et forbrug på 330,2 mio. kr., hvilket svarer til et mindreforbrug på 6,8 mio. kr., jf. tabel 2.

Driftsoverførslerne fra regnskab 2023 til 2024 er indarbejdet i månedsopfølgningen.

## 1. Budgetområde 619 – Omsorg og Ældre

Tabel 1

| Årets priser, netto i 1.000 kr.                           | Forventet<br>korrigeret<br>budget 2024* | Forventet<br>regnskab 2024<br>pr. 29.2 | Forventet<br>Mer/<br>mindre-<br>forbrug pr.<br>29.2** |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Budgetområde                                              |                                         |                                        |                                                       |
| 619 Omsorg og Ældre                                       | 797.209                                 | 796.302                                | 907                                                   |
| Rammestyret                                               | 797.209                                 | 796.302                                | 907                                                   |
| Myndighed                                                 | 110.998                                 | 104.407                                | 6.591                                                 |
| Hjemmepleje                                               | 274.560                                 | 275.664                                | -1.104                                                |
| Kommunal hjemmepleje                                      | 203.142                                 | 203.142                                | 0                                                     |
| Private leverandører                                      | 67.950                                  | 69.250                                 | -1.300                                                |
| Køb af hjemmepleje                                        | 5.508                                   | 5.508                                  | 0                                                     |
| Salg af hjemmepleje                                       | -2.040                                  | -2.236                                 | 196                                                   |
| Plejehjems-området                                        | 318.236                                 | 322.816                                | -4.580                                                |
| Grønnehaven                                               | 67.626                                  | 67.626                                 | 0                                                     |
| Montebello                                                | 40.787                                  | 41.598                                 | -811                                                  |
| Strandhøj                                                 | 33.219                                  | 32.861                                 | 358                                                   |
| Falkenberg                                                | 42.756                                  | 45.447                                 | -2.691                                                |
| Hornbækhave                                               | 28.702                                  | 30.138                                 | -1.436                                                |
| Kristinehøj                                               | 37.470                                  | 37.470                                 | 0                                                     |
| Birkebo                                                   | 43.830                                  | 43.830                                 | 0                                                     |
| Køb af friplejehjemspladser                               | 28.777                                  | 24.844                                 | 3.933                                                 |
| Køb af pladser                                            | 29.718                                  | 32.975                                 | -3.257                                                |
| Salg af pladser                                           | -34.649                                 | -33.973                                | -676                                                  |
| Helsingør Rehabiliterings- og<br>Træningscenter inkl. URT | 93.415                                  | 93.415                                 | 0                                                     |

\* Forventet budget udgøres af det korrigerede budget samt forventede ekstrabevillinger (tillægsbevillinger og omplaceringer) og svarer til budgettet i NemØkonomi for opfølgningsmåneden.

\*\* Forventet mer-/mindreforbrug svarer til forskellen mellem forventet regnskab og forventet budget. Merforbrug angives med minus og mindreforbrug med plus.

Mindreforbruget på 0,9 mio. kr. på budgetområde 619 i forhold til forventet korrigeret forbrug, er fordelt med et mindreforbrug på 6,6 mio. kr. på myndighedsområdet, et merforbrug på 1,1 mio. kr. på hjemmepleje, et merforbrug på plejehjemsområdet på 4,6 mio. kr. samt HRT som går i nul.

### *1.1. Myndigheden*

Myndigheden har samlet set et forventet mindreforbrug på 6,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært mindreforbrug på SOSU-uddannelserne på 5,3 mio. kr., og som skyldes hhv. et øget frafald på SOSU-uddannelserne på 20 % samt at flere SSA-elever skifter uddannelsesretning til SSH-elever. Da uddannelsesperioden til SSH-uddannelsen er mindre end til SSA-uddannelsen, spares udgifter til elev lønninger. Administrationen ser på hvilke tiltag der kan gøres for, at fastholde eleverne i uddannelsesforløbet.

### *1.2. Hjemmepleje*

For den kommunale hjemmepleje forventes det, at forbruget balancerer med budgettet, og året afsluttes i nul. Forventningen til årets resultat er til trods for, at den kommunale hjemmepleje efter årets to første måneder ligger 1.000 timer over budgetforudsætningen. Det vil være en stor udfordring, hvis udviklingen fortsætter, så der arbejdes på tværs i enhederne i Center for Sundhed og Omsorg med at tilpasse kapacitet og ressourcer.

Derimod har Hjemmeplejen et lavere sygefravær end budgetforudsat. Sygefraværet ligger på gennemsnitligt 15,5 dage de seneste tolv måneder. Leveringsgraden var i februar gennemsnitligt 75 %.

I forhold til de private leverandører af hjemmepleje, så forventes der en merudgift på 1,3 mio. kr. i 2024. Budgetfordelingen for 2024 er baseret på, at de visiterede timer er fordelt med 27 % til private leverandører og 73 % til den kommunale hjemmepleje og med udgangen af februar af 2024 er den faktiske markedsandel hhv. 28,6 % til de private leverandører og 71,4 % til den kommunale hjemmepleje.

I forbindelse med etableringen af det Udekørende Rehabiliterings Team (URT) i efteråret 2023, er budgettet til de private leverandører reduceret med 4,9 mio. kr., med en tilsvarende forventning om, at der skal visiteres færre timer til de private leverandører. Fortsætter denne fordeling vil den kommunale hjemmeplejes budget blive reguleret ned.

På køb og salg af hjemmepleje forventes en ubalance på i alt 0,2 mio. kr., hvilket skyldes en stigning i de visiterede indsatser til udenbys borgere.

### *1.3. Plejehjemsområdet*

På plejehjemsområdet forventes et merforbrug på 4,6 mio. kr. i 2024, med et merforbrug på plejehjemmene på 4,6 mio. kr. og balance på køb og salg af pladser samt friplejehjem under ét.

Helsingør Kommune vil i 2024 modtage statslige puljemidler til ”Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen” på 7,1 mio. kr., som ikke indgår i denne månedlige ledelsesrapportering pr. februar, idet administrationen på nuværende tidspunkt ikke kender fordelingen af midlerne mellem driftsenhederne på ældreområdet. Puljen til ”Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen” ophører med udgangen af 2024.

Plejhjemmet Montebello forventer et merforbrug på 0,8 mio. kr., og som skyldes stigende udgifter til dagcenterkørsel til hjemmeboende borgere samt merudgifter til indkøb af uniformer til ældreområdet. Plejhjemmet Montebello afholder de samlede udgifter for dagcenterkørslen til hhv. Montebello, Strandhøj og Falkenberg. Merudgiften skyldes prisstigninger, mens budgettet ikke er opjusteret tilsvarende. I 2023 var der et tilsvarende merforbrug på 0,8 mio. kr. Administrationen anbefaler, at der kigges på de samlede udgifter til kørsel i Helsingør Kommune, idet der også er merudgifter til kørsel på andre områder.

Plejhjemmet Falkenberg forventer et merforbrug på 2,7 mio. kr., hvoraf overført merforbrug fra 2023 på 1,1 mio. kr. indgår. I 2024 opbygger Falkenberg således et yderligere merforbrug på 1,6 mio. kr. Plejhjemmet Falkenberg har på baggrund af det forventede årsresultat iværksat en øget fokus på at begrænse anvendelsen af timeafløsere samt eksterne vikarer. Plejhjemmet Falkenberg har fortsat flere vakante aftenvagtstillinger samt stillinger i dagvagt. Plejhjemmet Falkenberg er på handleplan for afvikling af tidligere års merforbrug, og ifølge handleplanen, skal merforbruget være afviklet med udgangen af 2025.

Plejhjemmet Hornbækhave forventer et merforbrug på 1,4 mio. kr., heri indgår overført merforbrug fra 2023 på 0,9 mio. kr. I 2024 forventer Hornbækhave således at opbygge et yderligere merforbrug 0,5 mio. kr. Administrator for plejhjemmet Hornbækhave arbejder på en økonomisk handleplan for at sikre budgetbalance.

For de øvrige plejehjem forventes samlet set et mindreforbrug på 0,4 mio. kr., som vedrører driftsoverført mindreforbrug fra 2023 til 2024.

Administrationen kan se en vækst i de sundhedsfaglige indsatser til plejehjemmene, men hvor omfanget på nuværende tidspunkt ikke kan estimeres. Den stigende vækst i sundhedslovsindsatserne betyder, at plejehjemmene har behov for, at ansætte flere medarbejdere med højere kompetencer end tidligere. Til budget 2025-2028 vil der indgå et budgetnotat om de stigende sundhedslovsindsatser på plejehjemmene.

På køb og salg af pladser forventes et merforbrug på samlet 4,0 mio. kr., hvoraf 3,3 mio. kr. skyldes merudgifter på køb af plejehjemspladser i andre kommuner og til en særligt plejkrævende Helsingør borger. På salg af plejehjemspladser for udenbys borgere på plejehjem i Helsingør Kommune, forventes en mindreindtægt på 0,7 mio. kr. Til budget 2024-2027 er budgettet opjusteret med 8,6 mio. kr. til øget plejeboligkapacitet

På friplejhjemmet forventes der et mindreforbrug på 3,9 mio. kr., som skyldes, at der på nuværende tidspunkt er færre borgere på friplejhjemmet end budgetforudsat. I budgettet indgår en forudsætning om 30 borgere i 1. kvartal stigende til 40 borgere fra 2. kvartal og frem. Aktuelt er der 25 Helsingør borgere på friplejhjemmet.

Der pågår en kapacitetstilpasning mellem hjemmepleje, HRT og friplejhjemmet, således at kapaciteten udnyttes bedst muligt, og der kan derfor blive behov for at der overføres midler på tværs af disse budgetter.

#### *1.4. Helsingør Rehabiliterings- og Træningscenter (HRT)*

På HRT er det forventningen, at forbruget balancerer med budgettet, og året afsluttes i nul.

Udekørende Rehabiliterings Team (URT) forventer et mindreforbrug på 1,9 mio. kr., mens der på de midlertidige døgnpladser forventes et merforbrug på 1,7 mio. kr. Både døgnpladser og URT skal ses i sammenhæng med hjemmeplejen og plejehjemspladser, så der kan blive tale om budgetomplaceringer.

På URT, som startede 1. september 2023, er der et opfølgende arbejde i gang, som har til formål at sammenligne forventet og faktisk aktivitet og forbrug. Ligeledes er der et arbejde i gang på de midlertidige døgnpladser, hvor udgiftssiden sammenholdes med budgettet. For at sikre fuld udnyttelse af kapaciteten er brugen af døgnpladser reduceret fra 55 til 50 fra 1. februar 2024. Det kan ændre sig i løbet af året, ligesom det kan betyde, at midlerne hertil (som er reserveret) skal anvendes til flere timer i hjemmeplejen eller til plejehjemspladser – afhængig af hvor borger bedst er placeret.

## 2. budgetområde 621 – Sundhed

Tabel 2

Årets priser, netto i 1.000 kr.

|                                          | Forventet korrigeret budget 2024* | Forventet regnskab 2024 pr. 29.2 | Forventet Mer/mindre-forbrug pr. 29.2** |
|------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------------|
| Budgetområde                             |                                   |                                  |                                         |
| 621 Sundhed                              | 336.925                           | 330.155                          | 6.770                                   |
| <i>Rammestyret</i>                       | <i>30.334</i>                     | <i>27.792</i>                    | <i>2.542</i>                            |
| <i>Aktivitetsbestemt medfinansiering</i> | <i>19.467</i>                     | <i>17.122</i>                    | <i>2.345</i>                            |
| Heraf:                                   |                                   |                                  |                                         |
| -Vederlagsfri fysioterapi                | <i>15.344</i>                     | <i>15.316</i>                    | <i>28</i>                               |
| -Hospice                                 | <i>1.625</i>                      | <i>1.600</i>                     | <i>25</i>                               |
| -Færdigbehandlede Somatik                | <i>1.188</i>                      | <i>56</i>                        | <i>1.132</i>                            |
| <i>Betaling til region</i>               |                                   | <i>28</i>                        |                                         |
| <i>Statsbetaling</i>                     |                                   | <i>28</i>                        |                                         |
| -Færdigbehandlede 'Psykiatri             | <i>1.310</i>                      | <i>150</i>                       | <i>1.160</i>                            |
| <i>Betaling til region</i>               |                                   | <i>100</i>                       |                                         |
| <i>Statsbetaling</i>                     |                                   | <i>50</i>                        |                                         |
| <i>Kommunal genoptræning***</i>          | <i>6.759</i>                      | <i>6.254</i>                     | <i>505</i>                              |
| <i>Sundhedsfremme</i>                    | <i>2.258</i>                      | <i>3.201</i>                     | <i>-943</i>                             |



|                                   |         |         |       |
|-----------------------------------|---------|---------|-------|
| Patientrettet sundhedsfremme      | 1.850   | 1.215   | 635   |
| Ikke rammestyret                  |         |         |       |
| Aktivitetsbestemt medfinansiering | 306.591 | 302.363 | 4.228 |

\* Forventet budget udgøres af det korrigerede budget samt forventede ekstrabevillinger (tillægsbevillinger og omplaceringer) og svarer til budgettet i NemØkonomi for opfølgningsmåneden.

\*\* Forventet mer-/mindreforbrug svarer til forskellen mellem forventet regnskab og forventet budget. Merforbrug angives med minus og mindreforbrug med plus.

\*\*\* Transport til genoptræning på HRT, hospitaler, kørselsgodtgørelse til borgere der kører i egen bil, genoptræning i andre kommuner (frit valg), specialiseret genoptræning på hospitaler, vedligeholdende genoptræning efter § 86.2 samt specialiseret rehabiliterings genoptræning.

## 2.1. Rammestyret

På det rammestyrede område forventes der, til denne månedlige ledelsesrapportering, et mindreforbrug på 2,5 mio. kr., og som skyldes færre udgifter til betaling af færdigdags behandlede Helsingør borgere på Nordsjællands hospital. Siden august 2023 har Helsingør Kommune kun betalt for 1 dag, svarende til en udgift på 4.632 kr.

## 2.2. Ikke rammestyret

På det ikke rammestyrede område forventes der et mindreforbrug på 4,2 mio. kr.

Den ikke rammestyrede aktivitetsbestemte medfinansiering afregnes med aconto afregning. Der har været foretaget aconto afregning siden februar 2019. Det skyldes, at Sundhedsdatastyrelsen ikke kan skabe valide afregningsdata til kommunerne, efter overgang til fællessprog III. Der er endnu ikke en afklaring på, om der senere vil blive foretaget efterreguleringer af aktiviteterne for perioden fra 2019 til 2024.

## 3. Budgetomplaceringer og tillægsbevillinger

På Omsorgs- og Sundhedsudvalgets budgetområder søges der om nedjustering af budgettet med udgiftsneutrale budgetomplaceringer og tillægsbevillinger på i alt -59.000 kr., jf. tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Oversigt over omplaceringer og tillægsbevillinger for Omsorgs- og Sundhedsudvalget

| Årets priser, netto i 1.000 kr. | Omplaceringer (udgiftsneutrale tillægsbevillinger) | Tillægsbevillinger (ikke udgiftsneutrale tillægsbevillinger) | Tillægsbevillinger i alt |
|---------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Omsorgs- og                     | 541                                                | -600                                                         | -59                      |

## Sundhedsudvalget

|                                                                                                          |            |             |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|------------|
| 619 Omsorg og Ældre                                                                                      | 541        | -600        | -59        |
| <i>Rammestyret</i>                                                                                       | <i>541</i> | <i>-600</i> | <i>-59</i> |
| Sundhedsfaglig dokumentation på plejehjem                                                                | 0          | -600        | -600       |
| Servicemedarbejder på plejehjemmet Grønnehaven                                                           | 409        | 0           | 409        |
| Administrative timer fra HRT til Forebyggelse og Visitation                                              | -81        | 0           | -81        |
| Selvvisitation af sygepleje, administration fra Forebyggelse og Visitation til den kommunale hjemmepleje | 213        | 0           | 213        |
| 621 Sundhed                                                                                              | 0          | 0           | 0          |
| <i>Rammestyret</i>                                                                                       | 0          | 0           | 0          |
|                                                                                                          | 0          | 0           | 0          |

Der anbefales udgiftsneutrale budgetomplaceringer og tillægsbevillinger for i alt -59.000 kr., som beskrives nedenfor.

### 3.1. Sundhedsfaglig dokumentation på plejehjemmene

Byrådet har på sit møde den 26. februar 2024 godkendt anlægsregnskabet, vedrørende ”Sundhedsfaglig dokumentation på plejehjem. I anlægssagen fremgår det, at Helsingør Kommune ikke har aktiveret leasingaftalen, men har afholdt udgifterne på anlægsbudgettet. Da leasingaftalen ikke har været anvendt vil den tidligere besluttede tekniske driftskorrektion, på afholdelse af driftsmidler til leasingaftale på 600.000 kr. årligt for 2024 samt budget 2025-2028, blive tilbageført og midlerne lagt i kommunekassen. Til budget 2025-2028 vil der blive indarbejdet en negativ teknisk driftskorrektion på i alt 2,4 mio. kr.

### 3.2. Servicemedarbejder på plejehjemmet Grønnehaven

Til budget 2024 budgetomplaceres der 409.000 kr. fra budgetområde 825 Ejendomme til budget 619 Omsorg og Ældre, vedrørende flytning af servicemedarbejder til plejehjemmet Grønnehaven, pr. 1. februar 2024. Til budget 2025-2028 budgetomplaceres der 446.000 kr. pr. år.

### 3.3. Administrative timer fra HRT til Forebyggelse og Visitation

HRT køber administrative timer til hjælp til regnskabsopgaver fra Forebyggelse og Visitation. I dag køber HRT 10 timer ugentlig fra Forebyggelse og Visitation, men med virkning fra 1. januar 2024 ønskes dette timetal øget til 16 timer pr. uge., svarende til 81.000 kr. årligt. På den baggrund budgetomplaceres 81.000 kr. fra HRT til Forebyggelse og visitation for budget 2024 samt til budget 2025-2028.

### *3.4. Selvvisitation af sygepleje, administration fra Forebyggelse og Visitation til den kommunale hjemmepleje*

Til budget 2024-2027 blev råderumsforslaget om selvvisitation af sygepleje besluttet og i den forbindelse ønskes personaleressourcer til visitationsopgaven af sygeplejeindsatser i Forebyggelse og Visitation flyttet til den kommunale hjemmepleje, svarende til 24 timer pr. uge. I hjemmeplejeenhed 3 er det med opstart pr. 1. april og for hhv. hjemmepleje 1 og 2 er det med opstart pr. 1. juni 2024, svarende til en budgetomplacering på 213.000 kr. i budget 2024. Til budget 2025-2028 vil der bliver udarbejdet en teknisk driftskorrektion svarende til 353.000 kr.

## **Økonomi/Personaleforhold**

Samlet set medfører sagen, at Omsorgs- og Sundhedsudvalgets budget nedjusteres med -59.000 kr.

## **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen giver ikke anledning til særskilt kommunikation/høring/borgerinddragelse.

## **Indstilling**

Center for Økonomi og Ejendomme indstiller,

at der gives udgiftsneutrale budgetomplaceringer og tillægsbevillinger til servicedrift på det rammestyrede område på i alt -59.000 kr., jf. tabel 3 i afsnit 3.

## **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Indstillingen godkendt.

### **Fraværende:**

Gert Dyekjær

Harun Avdal

## **Bilag**

1: Leveringsgrad - 0224 Notat februar - Opdatering på den gode plan i hjemmeplejen

**Fraværende** Gert Dyekjær, Harun Avdal

# **Punkt 3: Beslutning: Omlægning af to aflastningspladser til plejeboliger på Plejehjemmet Hornbækhave**

24/10129

## **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

## **Indledning**

Plejehjemmet Hornbækhave åbnede i november 2021. Plejehjemmet er på driftsoverenskomst med Helsingør Kommune og drives af OK-Fonden. Der er i dag 48 permanente plejeboliger i alt på plejehjemmet og én gæstebolig samt tre aflastningsboliger, hvoraf den ene aflastningsbolig ikke er i anvendelse.

Center for Sundhed og Omsorg har modtaget en ansøgning fra Plejehjemmet Hornbækhave vedr. omlægning af to aflastningsboliger til permanente plejeboliger således, at plejehjemmet fremover vil have 50 plejehjemsboliger og to aflastningspladser. Den ene af aflastningspladserne tilvejebringes ved at lukke den nuværende gæstebolig (ansøgningen er vedlagt).

Med denne sag skal Sundheds- og Omsorgsudvalget godkende omlægningen af pladser på Hornbækhave.

## **Retsgrundlag**

Lov om social service

Sundhedsloven

Lov om Almene Boliger

## **Relation til vision og tværgående politikker**

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

## **Sagsfremstilling**

Helsingør Kommune har en forsyningsforpligtelse ift. at sikre, at borgere kan få tilbudt enten en plejebolig eller en visiteret bolig til borgere med særlige behov, hvis borgeren opfylder kriterierne for visitation til boligen. Dette følger af servicelovens § 4 samt servicelovens § 192a.

Helsingør Kommune opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner eller private tilbud som fx OK-Fonden Hornbækhave.

### 1. Aflastningsboligerne og gæsteboligen på Hornbækhave

Ifølge serviceloven § 84 *skal* kommunen tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Kommunen *kan* tilbyde aflastning som et midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.

Aflastning på døgnophold kan gives i forbindelse med den pårørendes længerevarende fravær ved ferie og evt. indlæggelse, når det vurderes, at hjemmehjælp i eget hjem ikke er tilstrækkeligt. Serviceniveauet i Helsingør Kommune er

aktuelt op til tre uger om året. Pladserne er placeret på Hornbækhave plejehjem.

Hornbækhave oplyser, at gæsteboligen i 2023 er brugt fire dage af én pårørende. I 2022 var der ligeledes kun 1 booking.

Hornbækhave har i forbindelse med ansøgningen oplyst følgende om aflastningsboligerne:

- Aflastningsboligerne på Hornbækhave er 58 m<sup>2</sup> inkl. fællesareal. Selve boligen er 33 m<sup>2</sup> og koster ca. 6.650 kr./md. De øvrige plejeboliger er til sammenligning 67-69 m<sup>2</sup> inkl. fællesareal, hvor selve boligen er 42-45 m<sup>2</sup>. En plejebolig koster hhv. 7.816 kr./md eller 8.166 kr.
- Aflastningsboligerne på Hornbækhave lever op til bygningsreglements krav til fx lysindfald, som vil gælde for en plejebolig.
- Aflastningsboligerne er fuldt egnede til at udføre plejeopgaver, så personalet har de nødvendige og anbefalede APV-mæssige forhold fx ift. venderadiusser i boligen og på badeværelset. Ligeledes har aflastningsboligerne allerede i dag påmonteret skinner i loftet til loftlift.
- Aflastningsboligerne har trinette køkken med vask og køleskab.
- Aflastningsboligerne har indbyggede skabe til beboernes ejendele fx beklædning.

Aflastningspladser havde i 2023 en belægningsprocent på 76 %. Gæsteboligen har i 2023 været anvendt i 4 døgn som gæstebolig. Hornbækhave vurderer på denne baggrund, at behovet for en egentlig gæstebolig på plejehjemmet ikke er særligt stort.

### *1.1. Istandsættelsesudgifter*

Hornbækhave har oplyst, at der er enkelte indkøb og lettere istandsættelse, før aflastningsboligerne kan klarmeldes til indflytning. Tabellen nedenfor redegør for disse udgifter:

| Udgifter                                                                                                                                                                                    | Bolig 5:<br>Konvertere fra<br>aflastningsbolig<br>til<br>plejhjemsbolig | Bolig 30:<br>Konvertere fra<br>aflastningsbolig<br>til<br>plejhjemsbolig | Gæstebolig<br>nr.100:<br>Konvertere fra<br>gæstebolig til<br>aflastningsbolig | Bolig 44:<br>Bevare som<br>aflastningsbolig.<br><br>Ingen ændringer |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Diverse mindre<br>boligudbedringer<br>og indkøb, der skal<br>afvikles før<br>boligen er klar til<br>permanent<br>plejeboligudlejning<br>(fx maling, køb af<br>vaske-<br>tørremaskine m.v.). | 33.000 kr.                                                              | 33.000 kr.                                                               | 36.200 kr.                                                                    |                                                                     |

### *1.2. Processer ift. omlægning af boliger*

Hvis indstillingens beslutningspunkter tiltrædes, er der en række mindre tilpasninger der skal igangsættes. Hornbækhave vurderer, at dette kan finde sted i løbet af forår/sommer 2024:

- Aflastningsboligerne (bolig 5 og bolig 30) vil blive omfattet af mindre renoveringer før de kan omdannes til permanente plejehjemsboliger. Det drejer sig om maling, gulvslibning m.v. – samt mindre tilpasninger og indkøb.
- I den nuværende gæstebolig skal der indkøbes vaske-tørremaskine, og der skal udføres mindre VVS-arbejder samt etableres en afskærmning mod vaske-tørremaskinen. Det er også sådan, at gæsteboligen i dag er en del af beboernes fælles boligareal. Derfor skal gæsteboligen tages ud af det fælles boligareal og noteres som en egentlig bolig. Dette medfører, at alle plejehjemsboliger på Hornbækhave skal have nye huslejekontrakter, hvor huslejen vil blive reduceret i et marginalt omfang. Ændring af huslejekontrakter sørger OK-Fonden for.

## 2. Byggeslovgivning i forbindelse med ansøgning

I forbindelse med ansøgningen har Hornbækhave haft kontakt til Helsingør Kommunes administration, hvor følgende rent lovgivningsmæssigt er afklaret:

Hvis der ved benyttelse af eksisterende boliger til en anden type borger (dvs. at der ved denne konvertering ikke bygges om), er der i Byggeloven ingen krav om størrelsen af en bolig.

En bolig skal dog normalt have køkkenfaciliteter og toiletrum med wc og bad for at kunne betragtes som en bolig. Det tillades dog, at det er tiltrækkeligt, at boligerne i en plejehjemsinstitution har adgang til fælles køkkenfaciliteter. De fleste plejeboliger har dog et lille tekøkken, så det er muligt at lave kaffe eller te ved gæster.

Alle boligerne på Hornbækhave er godkendt til personer, som ikke er selvhjulpne ved en eventuelt brand, og at de kan benyttes af personer med nedsat mobilitet jf. bygningsreglementet. Efter byggeloven er de godkendt som boliger og der skelnes ikke mellem, om det er en plejebolig, aflastningsbolig, familiebolig eller en gæstebolig.

## 3. Fordele og ulemper ved omlægning af boliger på Hornbækhave

Det er Center for Sundhed og Omsorgs vurdering, at en omlægning til permanente plejehjemsboliger på Hornbækhave både vil have fordele og ulemper.

### *3.1. Fordele*

- Ved omlægningen opnår Helsingør Kommune to plejehjemsboliger mere. Der er aktuelt ca. 50 borgere på venteliste til en plejebolig i Helsingør Kommune. Herudover er der 12 på venteliste til overflytning fra ét plejehjem til et andet inden for kommunen.
- Udbygning af plejehjemskapaciteten i en del af kommunen med lav udbygning af plejeboliger, hvilket sikrer større valgmuligheder for den enkelte ift. boligplacering.
- Variation i størrelsen af plejehjemsboliger, som dermed også er tilpasset målgrupper med ønske om eller behov for mindre eller billigere boliger. Fuld udnyttelse af kvadratmetre i de to boliger på Hornbækhave, som er godkendt til plejehjemsbolig.
- En besparelse for Helsingør Kommune, da der aktuelt betales husleje for den tomme aflastningsbolig.

### *3.2. Ulemper*

- Center for Sundhed og Omsorg forventer, at boligerne vil efterspørges, og rent prismæssigt for nogle borgere vil være attraktive. Der er dog en risiko for, at borgere, som tildeles en mindre bolig under garanti ventelisten, bliver utilfredse, da borgeren skal tage imod den anviste bolig. Hvis borgeren ikke gør dette, vil borgeren skulle vente længere på en plejebolig, hvilket udover at være til gene for borgeren og evt. pårørende, også kan have betydning for udgifterne til hjemmepleje/ hjemmesygepleje i ventetiden.
- Borgere på garantiventelisten, som opholder sig på Helsingør Rehabilitering- og Træningscenter, vil, hvis de siger nej til en anvist bolig, som udgangspunkt skulle hjem i egen bolig i ventetiden.
- I lyset af den demografiske udvikling kan behovet for aflastning blive større i fremtiden. Skulle der blive brug for flere aflastningspladser, vil der f.eks. være mulighed for at indrette aflastningspladser på Helsingør Rehabiliterings- og Træningscenter i sundhedshuset. Helsingør Kommune vil også kunne konvertere plejeboliger på Hornbækhave tilbage til at være aflastningspladser.

Center for Sundhed og Omsorg vurderer, at der er større fordele end ulemper ved omlægningen og anbefaler derfor en omlægning.

## Økonomi/Personaleforhold

Beslattes det at omlægge to aflastningsboliger på Hornbækhave til to permanente plejeboliger, med virkning pr. 1. juli 2024, betyder det en nettomerudgift på 52.500 kr. i 2024 og en netto mindrerudgift de efterfølgende år på 99.000 kr., på budgetområde 825 – Ejendomme.

- Omlægningen af 2 aflastningspladser til 2 plejhjemspladser finansieres af eksisterende budgetmidler til øget plejeboligkapacitet ifm. vedtagelsen af budget 2024-2027. Der skal foretages en udgiftsneutral budgetomplacering af 498.000 kr. i budget 2024 (pr. 1. juni 2024) og 1.046.000 fra 2025 og frem, på budgetområde 619 Omsorg og Ældre.
- Helsingør Kommune lejer aflastningsboligerne på Hornbækhave og borgere opkræves ikke betaling for husleje ved aflastningsophold. Helsingør Kommune afholder i dag udgifter til husleje, vand, varme, el og antennebidrag for de 3 aflastningsboliger, svarende til en udgift pr. aflastningsplads på 99.000 kr. årligt. Ved en omlægning af 2 aflastningspladser til permanente plejhjemspladser med virkning pr. 1. juli 2024, vil Helsingør Kommune spare 99.000 kr. årligt. Med denne sag vil gæsteboligen ændre status til en aflastningsbolig, hvorved Helsingør Kommune til få en merudgift på 49.500 kr. til vand, varme, el og antennebidrag.
- Jf. afsnit 1.1 – istandsættelsesudgifter, vil der være engangsudgifter til mindre reparationer samt indkøb af vaske-tørremaskine på i alt 102.000 kr.

| I hele kr.                                                                                                           | Budget<br>2024 | Budget<br>2025 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Besparelse på husleje, vand, varme, el og antennebidrag ved omlægning af 2 aflastningsboliger til 2 plejhjemspladser | -99.000 kr.    | -198.000 kr.   |
| Merudgift til husleje, vand, varme, el og antennebidrag til gæstebolig, som ændre status til aflastningsbolig        | 49.500 kr.     | 99.000 kr.     |
| Udgifter til istandsættelse af 3 aflastningsboliger                                                                  | 102.000 kr.    | 0              |
| I alt                                                                                                                | 52.500 kr.     | -99.000 kr.    |

I budget 2024 vil der være en merudgift på 52.500 kr. og fra budget 2025 og frem, vil der være en besparelse på 99.000 kr. på budgetområde 825 – Ejendomme.

## Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

## **Indstilling**

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. at to aflastningspladser på Hornbækhave omlægges til to plejeboliger, og som finansieres af eksisterende midler til øget plejeboligkapacitet til budget 2024-2027, med virkning pr. 1. juli 2024.
2. at en gæstebolig omlægges til aflastningsplads, som på budgetområde 825 – Ejendomme, betyder en merudgift i budget 2024 på 3.000 kr. og et mindreforbrug på 99.000 kr. fra budget 2025 og frem, jf. oversigt i afsnittet om økonomi.

## **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Indstillingerne godkendt.

### **Fraværende:**

Gert Dyekjær

Harun Avdal

## **Bilag**

- 1: Ansøgning til Helsingør Kommune om at udbygge Hornbæk Have med yderligere to plejehjemspladser
- 2: Handicaprådets høringssvar - Omlægning af to aflastningspladser til plejebolger på plhj Hornbækhave
- 3: Høringssvar fra Seniorrådet - Omlægning af to aflastningspladser til plejeboliger på Plejehjemmet Hornbækhave

**Fraværende** Gert Dyekjær, Harun Avdal



## Punkt 4: Beslutning: 2. Evaluering af træffetid for borgere

23/48494

### Sagen afgøres i:

Byrådet 2022-2025

### Indledning

Byrådet vedtog på møde den 20. december 2021 at iværksætte en 1-årig forsøgsperiode med træffetid for borgere i fagudvalgene (Bilag 1).

Ved evaluering af ordningen ved forsøgsperioden udløb godkendte Byrådet den 24. april 2023 administrationens indstilling om, at forsøget med træffetid blev forlænget med 1 år (Bilag 2).

### Retsgrundlag

Lov om kommunernes styrelse § 20.

### Relation til vision og tværgående politikker

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

### Sagsfremstilling

#### 1. Træffetider i forsøgsperioden

Der har i de 2 forsøgsperioder været mulighed for at reservere træffetid i fagudvalgene 4 gange om året. Både borgere, virksomheder og foreninger har benyttet sig af muligheden.

Tre anmodninger, i hhv. By-, Plan- og Trafikudvalget, Klima- og Bæredygtighedsudvalget samt Kultur- og Turismeudvalget, er blevet afvist af udvalgsformændene; den ene, da borgeren havde haft træffetid med samme sag på et tidligere møde og de to andre, da emnet ikke lå inden for udvalgets ressortområde. Derudover er nogle træffetider blevet aflyst af borgeren inden afholdelse. (Se bilag 3).

*Træffetiderne i begge forsøgsperioder fordeler sig således på fagudvalg*

| Udvalg                           | Antal træffetider i forsøgsperioderne |                       |
|----------------------------------|---------------------------------------|-----------------------|
|                                  | 1. forsøgsperiode                     | 2. forsøgsperiode     |
| Økonomi- og Erhvervsudvalget     | 1                                     | 1                     |
| By-, Plan- og Trafikudvalget     | 13<br>(heraf 4 aflyst)                | 7<br>(heraf 1 afvist) |
| Børne- og Uddannelsesudvalget    | 3                                     | 4<br>(heraf 2 aflyst) |
| Idræts- og Fritidsudvalget       | 7                                     | 2                     |
| Klima- og Bæredygtighedsudvalget | 3                                     | 2                     |

(heraf 1 afvist)

2

Kultur- og Turismeudvalget 1

(heraf 1 afvist)

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 4

2

Social- og Beskæftigelsesudvalget 1

0

Evalueringen og dermed beslutningen bør tage udgangspunkt i de erfaringer, som udvalgene har gjort sig, herunder i forhold til det faglige udbytte for udvalget, afvejet over for udvalgenes mødetid og tidsforbrug knyttet til træffetiden samt administrationens deltagelse. Udvalgene er forhåndsbooket i hele den potentielle træffetid.

I forhold hertil er nedenfor en beskrivelse af administrationens opgaver knyttet til træffetidsordningen samt de direkte udgifter forbundet med ordningen.

Uanset om udvalgene har en formaliseret og organiseret ordning med træffetid, har de mulighed for at give borgere mulighed for at foretræde over for udvalget i konkrete sager eller om konkrete forhold inden for udvalgets ressortområde.

## 2. Afledte administrative opgaver

Team Dagsorden har nedenstående opgaver i forbindelse med administration af træffetidsordningen.

### *2.1. Forberedelse*

- Oprette træffetidsordningen på kommunens hjemmeside.
- Opdatere kommunens hjemmeside, hvis der sker ændringer i træffetidsordningen.
- Udarbejde skema med træffetider, lokationer og mailadresse på kontaktpersoner, som sendes til FrontDesk support, der efterfølgende lægger oplysningerne i FrontDesk.
- Opdatere skema mv. ved ændringer i møder, lokationer eller kontaktpersoner. (Hvilket har været en hyppig opgave, da flere udvalg har flyttet møder ud på institutioner o. lign. og 2 udvalg har flyttet alle møder fra Prøvestenen til Rådhuset).
- Kalenderbooking - 4xtræffetid i løbet af året.

### *2.2. Løbende opgaver*

- Jævnligt tjekke i FrontDesk, om der er borgere, der har anmodet om træffetid.
- Når borger har anmodet om træffetid, klippe indhold fra FrontDesk over i skabelon og sende anmodning til godkendelse hos udvalgsformand.
- Efter tilbagemelding fra udvalgsformand, afvise eller godkende anmodning i FrontDesk.
- Når fristen for anmodning er overskredet, orientere udvalg og administration om, hvilke træffetider der er booket, og opdatere kalenderbooking for træffetid og udvalgs møde samt dagsorden, hvis ikke alle 4 tider er booket.
- Videreformidle eventuelle bemærkninger vedr. træffetiden fra administrationen.
- Opdatere kalenderbookinger mv. igen, hvis borger aflyser træffetiden efter fristens udløb.
- Sørge for løbende journalisering.

### 2.3. Øvrige opgaver

- Svare på henvendelser fra borgere, der har spørgsmål vedr. træffetidsordningen.
- Hjælpe borgere med booking, hvis de ikke kan selv.
- Oprette/booke træffetider manuelt. (fx hvis der sker ændringer i forhold til den kontaktperson, der står på bookingen).

### 3. Administrationens deltagelse under træffetider

Det anbefales, at administrationens deltagelse i drøftelserne under træffetid sker efter en konkret vurdering.

### **Økonomi/Personaleforhold**

#### Udgifter forbundet med træffetidsordningen

Opsætning af reservationssite 10.000 kr., samt årlig vedligeholdelses- og udviklingslicens 5.000 kr. (Bilag 4).

Derudover er der fra 2024 indgået en supportaftale med FrontDesk, da der skal foretages løbende ændringer og rettelser i systemet, pga. hyppige ændringer af mødelokationer samt spærring af køer op til udvalgs møder. Supportordningen koster 4.000 kr. årligt.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen forelægges

- Omsorgs- og Sundhedsudvalget den 3. april
- Social- og Beskæftigelsesudvalget den 4. april
- Idræts- og Fritidsudvalget den 8. april
- By-, Plan- og Trafikudvalget den 9. april
- Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 10. april
- Kultur- og Turismeudvalget 15. april
- Børne- og Uddannelsesudvalget 16. april
- Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. april

### **Indstilling**

Staben for Politik og Jura indstiller,

1. at Byrådet enten beslutter at træffetidsordningen skal gælde for resten af byrådsperioden, eller
2. at Byrådet beslutter at afskaffe træffetidsordningen.

### **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Udvalget finder træffetid relevant i Omsorgs- og Sundhedsudvalget. Udvalgsmedlemmernes stillingtagen foreligger til Byrådsbehandlingen.

### **Bilag**

- 1: Beslutning - Forsøgsordning med træffetid for udvalg - Byrådet 20-12-2021
- 2: Beslutning: Evaluering af træffetid for borgere
- 3: Træffetid i fagudvalg 2022-2024

#### 4: FD\_Allonge\_udvalgs møder

## Punkt 5: Beslutning: Fordeling af § 18-puljemidler

23/39770

### Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### Indledning

Helsingør Kommune uddeler årligt støtte til frivilligt socialt arbejde via ”§ 18-puljen”.

Frivilligt socialt arbejde er aktiviteter af social eller sundhedsmæssig karakter, som drives af frivillige og foreninger. Formålet med puljen er at forebygge og afhjælpe sociale og sundhedsmæssige problemer for borgere i Helsingør Kommune.

I november 2023 blev kriterierne for § 18-puljen revideret og godkendt af Byrådet.

Ved ansøgningsrunden i 2024 er der et overskydende beløb i puljen på 221.150 kr. efter vurderingsudvalgets fordeling af ansøgere.

Med denne sag skal Omsorgs- og Sundhedsudvalget beslutte:

- om anbefalingen til fordeling af § 18-puljemidlerne kan godkendes.
- om anbefalingen til brug af de overskydende § 18-puljemidler kan godkendes.

### Retsgrundlag

Serviceovens § 18: Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

- Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

### Relation til vision og tværgående politikker

Helsingør Kommunes Vision 2030 og særligt satsningsområdet: *Vi åbner muligheder for fællesskaber, der øger livskvaliteten.*

Sundhedspolitik for Helsingør Kommune 2023-2030 og særligt fokusområde: *Fællesskaber der fremmer mental sundhed.*

Helsingør Kommunes Politik for et Værdigt Ældrelev, 2023-2026.

Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og –handleplan.

Helsingør Kommunes Handicappolitik (under udarbejdelse).

### Sagsfremstilling

#### 1. Om § 18-puljen 2024

Foreninger, frivilligrupper og privatpersoner har i perioden 22. januar-25. februar 2024 kunne ansøge om økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde. Muligheden for at søge økonomisk tilskud har været annonceret i lokalavisen og på

kommunens hjemmeside.

Puljen var i 2023 på 1.053.000 kr. og puljen er i 2024 på 847.000 kr.

Denne nedgang i puljens størrelse skyldes, at Byrådet i november 2023 besluttede, at indgå en partnerskabsaftale med Ældre Sagen omkring Indkøbsordningen, som indebærer, at der fremover tildeles 306.800 kr. årligt til Ældre Sagen fra § 18-puljen.

Center for Sundhed og Omsorg har i 2024 modtaget 41 ansøgninger (mod 61 ansøgninger i 2023) og der er ansøgt for i alt 858.612 kr., hvilket er 11.612 kr. mere end der er i puljen.

I nedenstående skema er antallet af ansøgninger i 2024 kategoriseret efter deres primære målgruppe.

| <i>Målgruppe</i>                                                    | <i>Antal ansøgninger</i> |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Borgere med udsatte-problematikker fx sårbare familier, misbrug mv. | 8                        |
| Borgere med handicap                                                | 3                        |
| Borgere med psykisk sygdom                                          | 3                        |
| Borgere med kronisk og somatisk sygdom                              | 6                        |
| Børn og unge                                                        | 13                       |
| Borgere, med hjælp til integration                                  | 2                        |
| Ældre, udsatte og sårbare                                           | 5                        |
| Pårørende til ovenstående målgrupper                                | 1                        |
| <i>I alt</i>                                                        | <i>41</i>                |

## 2. Rammer og kriterier for udvælgelse af ansøgninger til § 18-puljen

I november 2023 vedtog Byrådet nogle nye rammer og kriterier for § 18-puljen.

Med de nye rammer og kriterier gives der støtte til aktiviteter:

- der supplerer eller understøtter Helsingør Kommunes egne indsatser særligt i relation til Helsingør Kommunes sundhedspolitik
- der fremmer fysisk og mental sundhed, sociale relationer, fællesskaber og dannelse af netværk
- både er nye og etablerede aktiviteter
- hvor den frivillige indsats er afgørende og udføres til gavn for andre end én selv og ens familie
- der er åbne for alle relevante borgere i målgruppen
- der er lokalt forankret i Helsingør Kommune og inkluderer borgere fra Helsingør Kommune.

Der gives ikke støtte til:

- aktiviteter med primært politisk, religiøst eller kommercielt formål
- aktiviteter, der har fundet sted på ansøgningstidspunktet
- aktiviteter, der på anden vis modtager støtte fra andre puljer i Helsingør Kommune
- landsdækkende eller regionale organisationsaktiviteter, der ikke er forankret lokalt såsom indsamlingskampagner, generel oplysningsvirksomhed mm.
- større udgifter til udflugter herunder transport og busleje, entre, rundvisninger mv.
- personlige gaver, blomster og anden markering af jubilæer og mærkedage
- løn, dog gives der i mindre udstrækning tilskud til honorar
- større indkøb af udstyr og istandsættelse af bygninger. Indkøb af udstyr må ikke overstige 5.000 kr. Endvidere skal indkøbet være afgørende for gennemførelse af aktiviteten
- leje af lokaler. Foreningen kan kontakte kommunen, hvis de mangler et lokale.

Budgettet skal opfylde følgende krav:

- Støtte til driftsudgifter såsom porto, kontorartikler og telefon må maksimalt udgøre 25 % af det samlede støttebeløb, der ansøges om
- Der ydes kun støtte til transport af frivillige, hvis transporten er en forudsætning for, at den frivillige kan gennemføre sit arbejde
- Udgifter der ikke er specificeret, dækkes ikke.

Disse rammer og kriterier er formidlet til mulige ansøgere ved et informationsmøde om puljen i januar 2024 og på kommunens hjemmeside.

### 3. Vurdering af puljeansøgninger 2024

Center for Sundhed og Omsorgs samlede anbefaling til tildeling af § 18-puljemidlerne i 2024 fremgår af bilag 1.

I bilaget er der to tabeller, tabel 1 og tabel 2.

Tabel 1 er en oversigt over foreningernes ansøgninger med bl.a. navn, formål og aktivitetens indhold samt det ansøgte og tildelte beløb i 2023.

Tabel 2 er en oversigt over Center for Sundhed og Omsorgs vurdering og anbefaling til fordeling af midlerne.

Vurderingen af ansøgningerne til § 18-puljen er foretaget som en individuel konkret vurdering af den enkelte ansøgning. Det er sket i § 18-vurderingsudvalget med følgende deltagere:

- To konsulenter fra Center for Sundhed og Omsorg.
- En repræsentant fra bestyrelsen i Frivilligcenter Helsingør.
- To repræsentanter og en suppleant fra en forening, der er medlem af Frivilligcenter Helsingør.

For at få repræsentation af forskellige typer foreninger i udvalget, har Center for Sundhed og Omsorg valgt deltagere, som er medlem af Frivilligcenter Helsingør, der har omkring 100 medlemsforeninger på tværs af mange interesser og områder.

Vurderingsudvalget har vurderet, at 35 ud af 41 ansøgninger opfylder kriterierne for puljen og imødekommes helt eller delvist afhængigt af størrelsen på det ansøgte beløb.

Vurderingsudvalget indstiller, at der uddeles i alt 625.850 kr. af puljen, hvilket giver et overskydende beløb i puljen på 221.150 kr. Vi forventer, at dette overskud er en særlig omstændighed i år pga. de nye vurderingskriterier. Vi vil derfor inden næste ansøgningsrunde i 2025 gentage informationsmødet om kriterierne med flere eksempler på, hvordan aktiviteter evt. kan omstilles for at leve op til kriterierne.

#### 4. Brug af overskydende midler i § 18-puljen 2024

Center for Sundhed og Omsorg anbefaler, at de resterende midler i § 18-puljen bruges til indsatser, der understøtter det frivillige sociale arbejde i Helsingør Kommune og som lever op til kriterierne for puljen. Det kunne fx være:

- Kompetenceudvikling og faglige kursustilbud til foreningerne fx om det gode fællesskab eller synlighed af aktiviteterne. Foreningerne har tidligere haft mulighed for at deltage i gratis kurser udbudt af Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Dette tilbud er lukket ned pr. 1. januar 2024.

- Uddeling af midler til særlige indsatser i og sammen med foreningerne, som understøtter Helsingør Kommunes Sundhedspolitik 2023-2030.

Udmøntning af de overskydende midler vil ske administrativt med inddragelse af vurderingsudvalget til at kvalificere uddelingen. En opgørelse over brugen af disse midler vil blive fremlagt for Omsorgs- og Sundhedsudvalget ved udgangen af 2024.

#### 5. Regnskab og tilsynsbesøg for § 18-puljen 2024

Et indsendt regnskab er en forudsætning for at få tildelt nye midler fra puljen, hvilket har fremgået af bevillingsbrevet i 2023. Der skal således være indsendt regnskab fra alle foreninger inden 1. april 2024.

Derudover er der foretaget tilsynsbesøg hos fem foreninger med det formål, at sikre at midlerne er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Der kan uddeles tilskud for i alt 847.000 kr. til frivilligt socialt arbejde i 2024.

Det samlede budget for § 18 er følgende:

| <i>§ 18 Budget 2024</i>                          | <i>Kroner</i> |
|--------------------------------------------------|---------------|
| Frivilligcenter Helsingør (årligt driftstilskud) | 125.000       |



|                                              |         |
|----------------------------------------------|---------|
| Frivilligbanken v. Frivilligcenter Helsingør | 100.000 |
| Indkøbsordningen v. Ældre Sagen              | 306.800 |
| Administration 3 %                           | 11.000  |

|                 |         |
|-----------------|---------|
| § 18-pulje 2024 | 847.000 |
|-----------------|---------|

|              |                  |
|--------------|------------------|
| <i>I alt</i> | <i>1.389.800</i> |
|--------------|------------------|

## **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

## **Indstilling**

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. at anbefalingen til fordeling af § 18-puljemidlerne 2024 godkendes.
2. at anbefalingen til brug af de overskyndende § 18-puljemidler godkendes.

## **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

### Ad 1

Marlene Harpsø (Æ) stillede forslag om, at nr. 10 i skemaet udgår af tildelingen af tilskud.

Gitte Kondrup og Harun Avdal (A), Jens Bertram, Gert Dyekjær og Birgitte Bergman (C) samt Knud Mogensen (B) stemte i mod.

-----

Et enigt udvalg godkendte indstillingen

### Ad 2

Indstillingen godkendt.

## **Bilag**

1: Oversigt over ansøgninger § 18-puljen

2: Handicaprådets høringssvar - Fordeling af § 18-puljemidler

### 3: Høringssvar fra Seniorrådet - Fordeling af § 18-puljemidler

## Punkt 6: Beslutning: Fordeling af § 79-puljemidler

23/39782

### Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### Indledning

Under servicelovens § 79 er der mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud, der har et aktiverende og forebyggende sigte.

Helsingør Kommune uddeler af den grund støtte til senioraktiviteter via ”§ 79-puljen”.

Formålet med puljen er, at støtte aktiviteter, der skaber aktive fællesskaber for førtidspensionister og 65+ årige. Målet er, at forebygge ensomhed for disse borgere, ved at give dem mulighed for at være en del af nogle fællesskaber, der kan øge livskvaliteten.

I november 2023 blev kriterierne for § 79-puljen revideret og godkendt af Byrådet.

Ved ansøgningsrunden i 2024 er der et overskydende beløb i puljen på 90.900 kr. efter vurderingsudvalgets behandling af ansøgninger.

Med denne sag skal Omsorgs- og Sundhedsudvalget beslutte:

- om anbefalingen til fordeling af § 79-puljemidlerne kan godkendes.
- om anbefalingen til brug af de overskydende § 79-puljemidler kan godkendes.

### Retsgrundlag

Lov om social service § 79.

### Relation til vision og tværgående politikker

Indsatsen understøtter:

Helsingør Kommunes Vision 2030 og særligt satsningsområdet: *Vi åbner muligheder for fællesskaber, der øger livskvaliteten.*

Helsingør Kommunes Politik for Værdigt Ældrelev, 2023-2026

Sundhedspolitik for Helsingør Kommune 2023-2030 og særligt fokusområde: *Fællesskaber der fremmer mental sundhed.*

### Sagsfremstilling

#### 1. Om § 79-puljen 2024

Foreninger, frivilligrupper og privatpersoner har i perioden 22. januar-25. februar 2024 haft mulighed for at ansøge om økonomisk støtte til fællesskaber for førtidspensionister og 65+ årige. Puljen har været annonceret i lokalavisen og på kommunens hjemmeside.

Puljen er i 2024 på 500.000 kr. Puljen er nedjusteret fra 515.000 kr. da Byrådet i november 2023 besluttede, at indgå en partnerskabsaftale med Ældre Sagen, som indebærer at der fremover tildeles 15.000 kr. årligt til Ældre Sagen fra § 79-puljen.

Center for Sundhed og Omsorg har i 2024 modtaget 32 ansøgninger (mod 44 ansøgninger i 2023) og der er ansøgt for i alt 636.760 kr., hvilket er 136.760 kr. mere end der er i puljen.

## 2. Rammer og kriterier for udvælgelse af ansøgninger til § 79-puljen

I november 2023 vedtog Byrådet nye rammer og kriterier for § 79-puljen.

Med de nye rammer og kriterier gives der støtte til:

- aktiviteter, der understøtter ældres færdigheder og fastholder deres sociale, fysiske og mentale funktionsevne
- foreningsdrift fx kontorhold, mødeforplejning mv.
- småforholdenheder til faste aktiviteter og lignende basisdrift
- max 500 kr. pr. foreningsmedlem/deltager.

Der gives ikke støtte til:

- aktiviteter med primært politisk, religiøst eller kommercielt formål
- aktiviteter, der har fundet sted på ansøgningstidspunktet
- landsdækkende eller regionale organisationsaktiviteter, indsamlingskampagner, generel oplysningsvirksomhed mm. uden lokal forankring
- personlige gaver, blomster og anden markering af jubilæer og mærkedage
- aktiviteter, der på anden vis modtager støtte fra andre puljer i Helsingør Kommune
- udgifter til transport og busleje, med mindre særlige forhold er gældende fx at deltagerne er dårligt gående
- løn, dog gives der i mindre udstrækning tilskud til honorarer
- tørre indkøb af udstyr og istandsættelse af bygninger. Indkøb af udstyr må ikke overstige 5.000 kr. og skal være afgørende for gennemførsel af aktiviteten
- byggeri og anlæg.

Budgettet skal opfylde følgende krav:

- Støtte til administrationsudgifter som porto, kontorartikler og telefon må maksimalt udgøre 25 % af det samlede støttebeløb, der ansøges om
- Der ydes kun støtte til transport af frivillige, hvis transporten er en forudsætning for, at den frivillige kan gennemføre sit arbejde
- Udgifter der ikke er specificeret, dækkes ikke.

Disse rammer og kriterier er formidlet til mulige ansøgere ved et informationsmøde om puljen i januar 2024 og på kommunens hjemmeside.

## 3. Vurdering af puljeansøgninger 2024

Center for Sundhed og Omsorgs samlede anbefaling til tildeling af § 79-puljemidlerne i 2024 fremgår af bilag 1. I bilaget er der to tabeller, tabel 1 og tabel 2.

Tabel 1 er en oversigt over foreningernes ansøgninger med bl.a. navn, formål og aktivitetens indhold samt det ansøgte og tildelte beløb i 2023.

Tabel 2 er en oversigt over Center for Sundhed og Omsorgs vurdering og anbefaling til fordeling af midlerne.

Vurderingen af ansøgningerne til § 79-puljen er foretaget som en individuel konkret vurdering af hver ansøgning. Det er sket i § 79-vurderingsudvalget med følgende deltagere:

- To konsulenter fra Center for Sundhed og Omsorg.
- En repræsentant fra bestyrelsen i Frivilligcenter Helsingør.
- To repræsentanter og en suppleant fra en forening, der er medlem af Frivilligcenter Helsingør.

For at få repræsentation af forskellige typer foreninger i udvalget, har Center for Sundhed og Omsorg valgt deltagere, som er medlem af Frivilligcenter Helsingør, der har omkring 100 medlemsforeninger på tværs af mange interesser og områder.

Vurderingsudvalget har vurderet, at 32 ud af 32 ansøgninger opfylder kriterierne for puljen og de imødekommes helt eller delvist afhængigt af størrelsen på det ansøgte beløb.

Vurderingsudvalget indstiller, at der uddeles i alt 409.100 kr. af puljen, hvilket giver et overskydende beløb i puljen på 90.900 kr. Vi forventer, at dette overskud er en særlig omstændighed i år pga. de nye vurderingskriterier. Vi vil derfor inden næste ansøgningsrunde i 2025 gentage informationsmødet om kriterierne med flere eksempler på, hvordan aktiviteter evt. kan omstilles for at leve op til kriterierne.

#### 4. Brug af overskydende midler i § 79-puljen 2024

Center for Sundhed og Omsorg anbefaler, at de resterende midler i § 79-puljen bruges til indsatser, der understøtter aktive fællesskaber for førtidspensionister og 65+ årige i Helsingør Kommune og som lever op til kriterierne for puljen. Det kunne fx være:

- Kompetenceudvikling og faglige kursustilbud til foreningerne fx om det gode fællesskab eller synlighed af aktiviteterne. Foreningerne har tidligere haft mulighed for at deltage i gratis kurser udbudt af Center for Frivilligt Socialt Arbejde. Dette tilbud er lukket ned pr. 1. januar 2024.
- Uddeling af midler til særlige indsatser i og sammen med foreningerne, som understøtter handleplanen for styrket samarbejde med frivillige aktører under Politik for værdigt ældreliv 2023-2026.

Udmøntning af de overskydende midler vil ske administrativt med inddragelse af vurderingsudvalget til at kvalificere uddelingen. En opgørelse over brugen af disse midler vil blive fremlagt for Omsorgs- og Sundhedsudvalget ved udgangen af 2024.

#### 5. Regnskab for § 79-puljen 2023

Et indsendt regnskab er en forudsætning for at få tildelt nye midler fra puljen, hvilket har fremgået af bevillingsbrevet i 2023. Der skal således være indsendt regnskab fra alle foreninger inden 1. april 2024.

Der bliver foretaget stikprøvebaseret kontrol med henblik på at sikre at midlerne anvendes i overensstemmelse det formål, der er angives i ansøgningerne. Dette fremgår også af bevillingsbrevet i 2023.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Der kan uddeles tilskud for i alt 500.000 kr. under § 79-puljen.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet.

### **Indstilling**

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. at fordelingen af § 79-puljemidlerne 2024 godkendes.
2. at anbefalingen til brug af de overskydende § 79-puljemidler godkendes.

### **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Indstillingerne godkendt.

### **Bilag**

- 1: Oversigt over ansøgninger § 79-puljen
- 2: Høringssvar fra Seniorrådet - Fordeling af § 79-puljemidler

# Punkt 7: Orientering: Ældreprofilen 2023 - Ældres sundhed og trivsel

24/11290

## Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

## Indledning

Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed har i 2024 udgivet rapporten ”Ældres sundhed og trivsel 2023”, som er baseret på en national undersøgelse og udvalgte registre.

Rapporten viser, at langt de fleste ældre trives og har det godt. Rapporten viser også, at der er en gruppe af ældre med dårligt fysisk og mentalt helbred, fx lever to ud af tre med to eller flere samtidige sygdomme, såkaldt multisygdom, og en del ældre har tegn på ensomhed. Endelig viser rapporten, at der blandt ældre er social ulighed i sundhed. Det er en udfordring i de kommende år, da denne gruppe af ældre tidligt i livet får udfordringer med helbredet. Rapporten er vedlagt.

Med sagen orienteres Omsorgs- og Sundhedsudvalget om undersøgelsens overordnede fund.

## Retsgrundlag

Sundhedsloven og serviceloven.

## Relation til vision og tværgående politikker

Sagen relaterer sig til ”Politik for et værdigt ældreliv i Helsingør Kommune 2023-2026”, og ”Sundhedspolitik for Helsingør Kommune 2023-2030”.

## Sagsfremstilling

### 1. Om undersøgelsen

Ældres sundhed og trivsel 2023 er baseret på spørgeskemaundersøgelserne ”Den Nationale Sundhedsprofil” og ”Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen”, der beskriver sundhed, sygelighed og trivsel ud fra en lang række indikatorer i den danske befolkning og på data fra udvalgte registre. Rapporten viser ikke regionale eller kommune-specifikke data. Ældre er i rapporten defineret som personer på 65 år eller derover.

### 2. Udvalgte tendenser fra Ældreprofilen 2023

Danskerne lever generelt længere, og andelen af ældre i befolkningen vokser. Det estimeres i rapporten, at andelen af borgere på 65 år og derover vil udgøre 25 % af befolkningen i 2050. Andelen af 65+ årige er generelt mindre i de større byer, og nogle kommuner har en større andel ældre end andre. Helsingør Kommune har allerede i 2024 25,7 %, der er 65 år eller ældre. I 2042 vil denne andel være steget til 32 % (Kilde: Befolkningsprognose fra Center for By, Land og Vand). Med en større gruppe af ældre borgere, er der behov for et øget fokus på ældres helbred, trivsel og sundhedsadfærd og på kvaliteten af de ekstra leveår. Rapporten viser, at der blandt ældre er social ulighed i helbred, trivsel og sundhedsadfærd, og det er en udfordring med hensyn til sygdom og tidlig død.

#### *2.1. Selvvurderet helbred*

Mere end 75 % af ældre danskere vurderer, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt. Denne andel falder med stigende alder. I alle aldersgrupper vurderer en større andel mænd end kvinder, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt. I alle aldersgrupper er der mindst 60 %, der vurderer deres helbred som fremragende, vældig godt eller godt. Blandt mænd ses ingen nævneværdig ændring i andelen fra 1994 til 2021. Blandt kvinder i aldersgrupperne 75-84 år og 85 år eller derover er sket en lille stigning i andelen fra 2010 til 2021. Blandt de 65-74-årige, der vurderer deres helbred som fremragende, vældig godt eller godt, har andelen været forholdsvis konstant med 80 % over årene.

## *2.2. Ensomhed*

Andelen af ældre borgere, der har tegn på ensomhed, stiger med stigende alder både blandt mænd og kvinder. Stigningen er størst mellem aldersgruppen 75-84 år og aldersgruppen 85 år eller derover. Blandt ældre, som er 85 år eller derover, er det 10 % af mændene og 17 % af kvinderne, der har tegn på ensomhed. At kvinder i højere grad end mænd oplever tegn på ensomhed forklares i rapporten med, at det muligvis skyldes, at flere kvinder end mænd lever i enkestand/alene. Da spørgsmålene om ensomhed ikke indgik i Den Nationale Sundhedsprofil i 2010, 2013 og 2017, er det ikke muligt at belyse udviklingen over tid.

## *2.3. Sygelighed*

I alt lever godt to tredjedele af ældre med to eller flere samtidige sygdomme/multisygdom. Fordelingen er 65 % blandt mænd og 69 % blandt kvinder. Med stigende alder er der også en større andel blandt mænd og kvinder, der angiver at have langvarig sygdom, langvarig eftervirkning af skade, handicap eller anden langvarig lidelse af mindst seks måneders varighed. Der ses et mindre fald i andelen, der har følt sig begrænset i udførelsen af aktiviteter fra 2017 til 2021, hvilket gælder både mænd og kvinder i aldersgrupperne 65-74 år og 75-84 år.

## *2.4. Social ulighed*

På en lang række målbare områder er der social ulighed i sundhed og trivsel blandt ældre. Eksempelvis ses der en sammenhæng mellem social status og selv vurderet helbred, funktionsniveau, fysisk helbred, mentalt helbred, tandsundhed, rygning, kostmønster, stillesiddende adfærd, svær overvægt samt multisygdom. I forhold til alkohol ses dog en omvendt sammenhæng, således at andelen, der drikker mere end 10 genstande om ugen, stiger med stigende uddannelsesniveau.

## 3. Hovedtendenser fra Sundhedsprofilen 2023

Sundhedsstyrelsen har i 2024 også udgivet ”Danskernes sundhed - Den Nationale Sundhedsprofil”, 2023, som er en midtvejsundersøgelse, der beskriver centrale udfordringer med danskernes sundhed mellem de to sundhedsprofiler i 2021 og 2025. Formålet med midtvejsundersøgelsen, hvor 10.000 danskere har svaret på samme spørgsmål som i 2021, er at undersøge, om udviklingen i 2021 er fortsat efter corona pandemien. Udviklingen i danskernes sundhed viser, at 2021 ikke var et helt særligt år, men at udviklingen på en del punkter viser samme tendenser som i 2021.

## 4. Perspektiver i relation til ældre borgere i Helsingør Kommune



#### *4.1. Fokus på borgere med kronisk sygdom*

I Helsingør Kommune vurderes antallet af borgere over 80 år at stige med 47 % fra 2022 til 2032 (Kilde: Befolkningsprognosen, 2022-2041). Det indebærer, at flere ældre vil leve længere med kronisk sygdom. I Sundhedsprofil 2021 vurderede næsten hver 4. borger over 65 år i Helsingør Kommune, at de har et mindre godt eller dårligt helbred. I Helsingør Kommune har særligt forekomsten af diabetes og kræft været i stigning siden 2017. Overordnet set er der en højere forekomst af kroniske sygdomme i alle diagnosegrupper i Helsingør Kommune end i Region Hovedstaden.

En stigende andel med flere kroniske sygdomme stiller krav til sundhedsvæsenets samlede ressourcer. Det er vigtigt at have fokus på forebyggende indsatser, men også på sammenhæng i forløb for borgere med flere kroniske sygdomme. I Sundhedspolitik for Helsingør Kommune er en god livskvalitet med kronisk sygdom et indsatsområde, der arbejdes med i årene frem mod 2030. Sundhedsstyrelsens nye kvalitetsstandarder for forebyggende indsatser for personer med kronisk sygdom, der udkom i januar 2024, vil bl.a. guide dette arbejde. Aktuelt har Center for Sundhed og Omsorg fokus på, hvordan de forebyggende indsatser for borgere med kronisk sygdom kan differentieres mere ud fra borgerens behov og ressourcer. Omsorgs- og Sundhedsudvalget vil i løbet af 2024 få forelagt en sag om de nye kvalitetsstandarder, og hvad det betyder for Helsingør Kommune.

#### *4.2. Indsatser til forebyggelse af ensomhed*

Der findes ikke kommunespecifikke data i Sundhedsprofilen 2021 på ensomhed og social isolation blandt de 80+ årige, men data er opgjort for Region Hovedstaden og viser, at 13 % af borgerne fra 80 år og opefter føler sig ensomme, og 20 % af borgerne i alderen 80 år og opefter oplever tegn på social isolation. Derudover har ældre, som oplever at de er ensomme, dårligere helbred, og de har også sværere ved at overvinde sygdom end ældre med stærke sociale relationer. Det er derfor vigtigt at styrke fællesskaber, og forebygge ensomhed blandt ældre.

Helsingør Kommune arbejder allerede målrettet med at styrke fællesskaber og forebygge ensomhed hos ældre. Med den netop godkendte handleplan for målsætning 5 – samarbejde med frivillige aktører i ”Politik for et værdigt ældreliv” intensiveres indsatserne yderligere. Handleplanen har, ud over et generelt forebyggende fokus, målrettede indsatser til de sårbare ældre borgere, som har brug for ekstra støtte til at blive en del af et socialt fællesskab. Handleplanen har tre indsatsområder: 1) Vi vil fremme flere inkluderende fællesskaber, 2) Vi vil forebygge ensomhed ved at sætte tidligt ind og 3) Vi vil støtte de sårbare ældre gennem indsatser, der hjælper dem ind i de eksisterende aktiviteter og fællesskaber. Til hver af de tre indsatsområder hører der konkrete indsatser, som bliver iværksat i løbet af 2024.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Sagen har ikke afledte konsekvenser for økonomi og personaleforhold.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen giver ikke anledning til særskilt Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse.

### **Indstilling**

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

at orientering foretages.

### **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Orientering foretaget.

### **Bilag**



## **Punkt 8: Orientering: Magtanvendelse 2023 - Center for Sundhed og Omsorg**

24/9281

### **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### **Indledning**

Som udgangspunkt har alle mennesker en grundlovssikret personlig selvbestemmelsesret.

Retten kan begrænses ved lov, når der er behov for varetagelse af tungerevejende hensyn, typisk til personen selv.

I lov om social service findes hjemler til at begrænse den enkeltes selvbestemmelsesret. Når disse regler bringes i anvendelse, skal der ske registrering og indberetning.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, som kommunalbestyrelsen har ansvar for, jf. §§ 9 og 9b i den sociale retssikkerhedslov.

En beretning skal årligt forelægges kommunalbestyrelsen, hvilket sker ved denne orientering.

### **Retsgrundlag**

Serviceoven afsnit VII, kapitel 24-24b.

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service.

### **Relation til vision og tværgående politikker**

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

### **Sagsfremstilling**

Magtanvendelse efter serviceoven forekommer i to hovedgrupper. Den ene gruppe er typisk ældre personer med en demenssygdom eller lignende. Den anden gruppe er mennesker med psykisk syge og/eller mennesker med udviklingshæmning.

I kommunalt regi varetages pleje og omsorg for disse grupper i hhv. Center for Sundhed og Omsorg og Center for Særlig Social Indsats

Indberetninger om magtanvendelse for 2023 inden for ældreområdet fremgår af vedlagte bilag.

### 1. Regler om magtanvendelse

Ethvert menneske er som udgangspunkt fri til at foretage til- og fravalg, uanset hvad andre måtte mene om disse valg. Det gælder også for mennesker, der ikke kan overskue konsekvenserne af deres valg.

Kommunen har en omsorgsforpligtelse over for personer med nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne. Omsorgsforpligtelsen indebærer, at kommunen skal tilbyde hjælp.

Hjælp kan gives, når modtageren ønsker det, eller når pågældende ikke modsætter sig. Hjælpen kan som udgangspunkt ikke gennemføres med tvang.

Omsorgspligten indebærer, at hjælpen skal søges tilrettelagt og tilbudt på en måde, som er egnet til modtageren. Der er tale om en pædagogisk opgave, der har til formål at sikre, at nødvendig hjælp ydes; så vidt muligt uden brug af tvang.

Serviceoven indeholder en række bestemmelser, der undtagelsesvist kan danne grundlag for tvang. Sådan magtanvendelse forudsætter i de fleste tilfælde en myndighedsafgørelse, enten fra kommunen eller fra Familieretshuset.

I visse tilfælde er det dog tilladt, i hvert fald i første omgang, at anvende magt, uden forudgående ansøgning og tilladelse. Det drejer sig fx om fastholdelse i personlig hygiejnesituationer.

Helt grundlæggende gælder det, at reglerne om magtanvendelse bringes i anvendelse for at sikre en persons omsorg, værdighed og tryghed, eller for at tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller på plejehjemmet, eller for at tilgodese hensynet til andre.

I februar 2024 har Social-, Bolig- og Ældreministeriet sendt udkast til lovforslag i høring. Lovforslaget består af ændringer i servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Lovforslaget er blandt andet sendt til høring i KL og bliver behandlet i Folketinget i 2024. Center for Sundhed og Omsorg vil følges lovforslaget tæt.

## 2. Indberetning af magtanvendelser for 2023 fra Center for Sundhed og Omsorg

I 2023 er der i Center for Sundhed og Omsorg indberettet i alt 55 (36) magtanvendelser, fordelt som følger (tallet i parentes er tallet for 2022):

- § 136c; akut fastholdelse i hygiejnesituationer 39 (19).
- § 136d; akut fastholdelse ved meget grænseoverskridende eller konfliktoptrappende adfærd 9 (4).
- § 124 d; fastholdelse 0 (2).
- § 129, § 136f; flytning af personer med demens eller lignende, som ikke kan give informeret samtykke til optagelse i særlige botilbud 2 (3).
- Magtanvendelse eller indgreb uden lovhjemmel 5 (8).

Magtanvendelser eller indgreb uden lovhjemmel omhandler indgreb over for borgere, som ikke er omfattet af de to hovedgrupper. Det kan fx være en situation med en borger, der ikke har en diagnosticeret demens, men som kan have en

lignende adfærd eller et lavt niveau af egenomsorg. Center for Sundhed og Omsorgs indsatser omkring forebyggelse af ikke lovlige magtanvendelser er den samme som for øvrige magtanvendelser (jf. afsnit 3).

Niveauet for antallet af magtanvendelser i 2023 vurderes at være et skridt i den rigtige retning med hensyn til indberetning, hvor de seneste års lave antal magtanvendelser sandsynligvis ikke har været ligeså retvisende for praksis. På trods af Center for Sundhed og Omsorgs indsats for at sikre tilstrækkelig indberetning af magtanvendelser, vil der typisk være mørketal i praksis. Der er således gjort op med en del af disse mørketal i 2023.

Center for Sundhed og Omsorg har siden 2017 arbejdet målrettet med at udbrede viden om reglerne for magtanvendelser og med at sikre at arbejdsgangene for indberetning er optimale. Endvidere fokuseres der på at udbrede viden til ledere og medarbejdere om vigtigheden af at skabe en åben kultur omkring det faktum, at voldsomme episoder og magtanvendelser er en uundgåelig del af arbejdet med demens. Her er det vigtigt, at medarbejdere og ledere lærer af de konkrete episoder og fortsat søger viden om, hvordan der arbejdes bedst muligt med forebyggelse og psykologisk tryghed for både borgere og medarbejdere. Center for Sundhed og Omsorg vurderer, at kompetenceudvikling omkring ovenstående emner har bidraget til, at antallet af indberettede magtanvendelser er steget fra 2022 til 2023.

### 3. Demensindsats i Center for Sundhed og Omsorg

Helsingør Kommune fik i efteråret 2021 status som Demensvenlig Kommune, som sammen med Helsingør Kommunes demenshandlingsplan ”Vi er fælles om demens (2017-2025)” danner grundlag for en række aktiviteter, som er udbyttet nedenfor.

#### *3.1. Afsluttede og nye projekter i 2023*

I 2023 er projektet Nye veje til nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin samt forløbet Forebyggelse af voldsomme episoder afsluttet. Begge forløb har givet et styrket kompetenceløft til medarbejdere og ledere med fokus på personcentreret omsorg, forebyggelse af fysisk og psykisk udadreagerende adfærd samt skabe systematik i arbejdet med borgere med demens. Det er alle værktøjer, der bidrager til medarbejderne og ledelsens opmærksomhed på forebyggelse, anvendelse samt registrering af magtanvendelser.

I slutningen af 2023 er projektet Afprøvning af model til nedbringelse af antipsykotisk medicin hos mennesker med demens imødekommet med støtte fra Sundhedsstyrelsen. Det samme gør sig gældende for projektet Forebyggelse af omsorgstræthed og forråelse blandt medarbejdere i ældreplejen med støtte fra Social- og Boligstyrelsen.

Med de to projekter fortsætter Center for Sundhed og Omsorg således med at arbejde med forebyggelse og psykologisk tryghed for både borgere og medarbejdere, ved at skærpe opmærksomheden på personcenteret omsorg og magtanvendelse.

Omsorgs- og Sundhedsudvalget vil løbende blive orienteret om projekterne og udbytte heraf.

#### *3.2. Demensnetværk*

Demensnetværket udspringer af Demenshandlingsplanen og består af demenskoordinatorerne fra kommunens plejehjem og hjemmepleje. Formålet med Demensnetværket er at bidrage til et fælles blik på demensindsatsen på tværs af kommunen og sikre ensartethed på demensområdet, herunder optimal udnyttelse af fælles og lokal viden samt erfaringer.

### *3.3. Dokumentationsindsats*

I Center for Sundhed og Omsorg er der et generelt fokus på dokumentationsindsatsen, herunder dokumentation af magtanvendelser, som omsorgssystemet Nexus understøtter.

Demenskoordinatorerne har fokus på at indberetninger og dokumentation er et vigtigt redskab til læring blandt medarbejderne. Som led i hver indberetning udarbejdes der en pædagogisk handleplan til forebyggelse af gentagne magtanvendelser.

I 2023 er dokumentation, i relation til demens og magtanvendelser, blevet styrket i form af tæt inddragelse af demenskoordinatorer og udvikling af mere systematiske arbejdsgange for dokumentation. Dette betyder, at den enkelte medarbejder har bedre overblik og lettere adgang til at registrere relevante tilfælde af bl.a. magtanvendelser.

## 4. Rådgivning og orientering om magtanvendelser

Demenskoordinator i myndigheden, Forebyggelse og Visitation, tilbyder rådgivning og undervisning til demenskoordinatorer og ledere i centeret vedrørende magtanvendelser, og der samarbejdes kontinuerligt med kommunens jurister om de konkrete sager.

## 5. Afsluttende bemærkninger

Der er generelt i kommunen fokus på at sikre, at alle medarbejdere på de relevante områder har tilstrækkelig viden om reglerne for magtanvendelse.

Plejehjem, hjemmepleje og botilbud m.fl. har i den forbindelse stående mulighed for generel og konkret sparring med, og undervisning fra, administrationen/myndigheden.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Sagen har ikke afledte konsekvenser for økonomi- eller personaleforhold.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen forelægges efterfølgende til orientering i Seniorrådet og Handicaprådet.

### **Indstilling**

Center for Kultur, Erhverv, Politik og Organisation og Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

at orientering foretages.

## **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Orientering foretaget.

### **Bilag**

1: Indberetning af magtanvendelser, Helsingør Kommune, 2023

## Punkt 9: Orientering: Kommende sager i Omsorgs- og Sundhedsudvalget

23/53664

### Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

### Sagsfremstilling

#### 1. Sager til behandling på kommende udvalgs møder

| <i>Sag/Overskrift</i>                                                 | <i>Ansvarligt<br/>enhed/center</i>         | <i>Mødedato</i> |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------|
| Valg af Seniorråd                                                     | Sundhed og Omsorg                          | Primo 2024      |
| Snoezelhuset                                                          | Sundhed og Omsorg                          | Primo 2024      |
| Status på udkørende Rehabiliterende Team                              | Sundhed og Omsorg                          | Primo 2024      |
| Månedlig rapportering på forventet regnskab inkl. budgetomplaceringer | Økonomi og Ejendomme                       | 07-05-2024      |
| Tilsyn på ældreområdet                                                | Sundhed og Omsorg                          | Medio 2024      |
| Finansiering af automatisk medicinbehandling                          | Sundhed og Omsorg                          | Medio 2024      |
| Budgetforslag 2025-2028                                               | Sundhed og Omsorg/<br>Økonomi og Ejendomme | 11-06-2024      |
| Fællesmøde med Seniorrådet                                            | Sundhed og Omsorg                          | 08-10-2024      |
| Godkendelse af kvalitetsstandarder på sundheds- og omsorgsområdet     | Sundhed og Omsorg                          | Ultimo 2024     |
| Tilsyn for 2025                                                       | Sundhed og Omsorg                          | Ultimo 2024     |

#### 2. Ikke datofastsatte sager til behandling på kommende udvalgs møder

| <i>Sag/Overskrift</i>                                                       | <i>Ansvarligt<br/>enhed/center</i>         |         |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------|
| Status - Det sammenhængende borgerforløb                                    | Politik og Jura                            | Løbende |
| Madservice – udbud                                                          | Sundhed og Omsorg                          | Løbende |
| Plan for nedbringelse af merforbrug på Omsorgs- og Sundhedsudvalgets område | Sundhed og Omsorg/<br>Økonomi og Ejendomme |         |
| Tværkommunalt samarbejde om en fælles akutfunktion i Nordsjælland           | Sundhed og Omsorg                          |         |



|                                                             |                   |
|-------------------------------------------------------------|-------------------|
| Unge mentale og fysiske sundhed                             | Sundhed og Omsorg |
| Fremtidig placering af plejehjem                            | Sundhed og Omsorg |
| GLAD træning ændres til GLAD lignende træning               | Sundhed og Omsorg |
| Lighed i sundhed – udsatte grupper                          | Sundhed og Omsorg |
| Temamøde om demens                                          | Sundhed og Omsorg |
| Rekruttering af fastholdelse i Center for Sundhed og Omsorg | Sundhed og Omsorg |
| Digital inklusion - ældre                                   | Sundhed og Omsorg |
| Frit valg af leverandør                                     | Sundhed og Omsorg |
| Velfærdsteknologi og digitalisering                         | Sundhed og Omsorg |
| Dagcentre på Plejehjem                                      | Sundhed og Omsorg |
| Danmarkskortet                                              | Politik og Jura   |
| Hjælpe-middelcentralen                                      | Sundhed og Omsorg |
| Kvalitetstandards – Kronisk syge                            | Sundhed og Omsorg |
| Dokumentationskrav og retningslinjer                        | Sundhed og Omsorg |

## **Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Orientering foretaget.

Ny sag

Seniorrådets ønske om fremmødevalg – 11. juni 2024

## **Punkt 10: Meddelelser/Eventuelt**

23/53665

### **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

**Beslutninger Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025 den 03-04-2024**

Intet at bemærke.

## **Punkt 11: Beslutning: Godkendelse af referat**

### **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025